

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск 1	Зміна 0	Екземпляр № 1	Арк. 26 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

 Лариса СЕРПІЄНКО

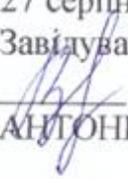
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Історія міжнародних відносин»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні
студії»
освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини і геополітична безпека»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

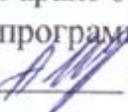
Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин і
політичного менеджменту

27 серпня 2024 р., протокол № 6

Завідувач кафедри

 Вікторія ЗАГУРСЬКА-
АНТОНЮК

Гарант освітньо-професійної
програми

 Андрій ШЕВЧУК

Розробник: доктор філософії з історії та археології,
ст. викладач кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту
Олена ВОЙТЮК

Житомир
2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	<i>Випуск _1_</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк _26_ / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія міжнародних відносин» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини і геополітична безпека» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск _1_	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк _26_/3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	__
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1-й	__
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи – 2,5	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		48 год.	__ год.
		Практичні	
		32 год.	__ год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
Самостійна робота			
40 год.	__ год.		
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 67 % аудиторних занять, 33 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_ / 4</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системно-цілісного уявлення здобувачів вищої освіти про еволюцію міжнародних відносин в історичній ретроспективі для виявлення закономірності їх розвитку та комплексної оцінки сучасних глобальних процесів.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- отримати знання про основні дефініції, категорії та закономірності розвитку міжнародних відносин;
- розвинути навички аналізу історичних джерел і виявленню причинно-наслідкових зв'язків та робити на їх основі висновки і прогнози;
- визначити ключові особливості розвитку міжнародних відносин в різних регіонах світу від стародавніх часів до завершення «холодної війни» 1991 р.;
- розуміти сучасні міжнародні відносини в історичному контексті;
- проаналізувати зовнішньополітичну діяльність ключових історичних персоналій;
- підготувати до самостійної інтерпретації історичного процесу;
- визначити фактори, що визначали специфіку міжнародних відносин у різні історичні періоди;
- формування у студентів компетенцій для розроблення ефективних стратегій взаємодії у глобальному світі.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії та освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини і геополітична безпека»:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики в політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_ / 5</i>

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»:

РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні документи.

РН18. Уміння використовувати історичні факти розвитку країн щодо характеристики сучасних явищ та процесів у міждержавній взаємодії, здійснюючи синхронний та діахронний порівняльний аналіз міжнародних відносин у сучасному світі.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

– *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; шукати, аналізувати та використовувати інформацію; порівнювати різні точки зору та формувати власну думку; вести конструктивну дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

– *уміння виступати привселюдно*: вміння публічно презентувати результати власних досліджень; висловлювати свої думки та відповідати на запитання;

– *гнучкість і адаптивність*: уміння аналізувати ситуацію;

– *лідерські якості*: уміння прогнозувати можливі сценарії розвитку подій;

– *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, доброчесність, повага до оточуючих; відповідальності за майбутнє своєї країни та свого народу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_ /6</i>

3. Програма навчальної дисципліни Модуль 1

Змістовий модуль 1. Міжнародні відносини та зовнішня політика в Стародавньому світі, за доби Середньовіччя та Нового часу

Тема 1. Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики в стародавній та античний періоди (ЗК12; СК3; РН09)

- Теоретичні аспекти генези і еволюції міжнародних відносин та їхня систематизація.
- Особливості міжнародних відносин у Стародавньому світі.
- Міжнародні відносини епохи імперії.
- Основні види міждержавних стосунків.
- Статуси підкорених територій. Міжнародні відносини із варварами.

Тема 2. Міжнародні відносини періоду Середньовіччя (ЗК2; СК9; РН11)

- Особливості міжнародних відносин Середньовіччя.
- Міжнародні відносини часів Великого переселення народів.
- Методи міжнародних відносин Середньовіччя.
- Конфесійний чинник в системі міжнародних відносин за доби Середньовіччя.
- Зародження та розвиток ісламу.
- Конфронтація та хрестові походи, їхній вплив на міжнародні відносини.

Тема 3. Великі географічні відкриття та перший поділ світу між європейськими державами (ЗК12; СК3; РН09)

- «Довге XVI століття»: перехід Західної Європи від Середньовіччя до Нового часу.
- Причини занепаду іспанської могутності.
- Італійські (1494-1559 рр.) та релігійні війни і дипломатія у Західній Європі XVI - першої половини XVII ст.
- Наслідки великих географічних відкриттів для європейської цивілізації.
- Причини та початок Тридцятирічної війни (1618-1648).
- Вестфальський договір 1648 р.

Тема 4. Вестфальський мир та Мюнстерсько-Оснабрюкський порядок (ЗК2; СК9; РН11)

- Міжнародно-правовий аспект Мюнстерського та Оснабрюкського трактатів.
- Розстановка сил та міжнародні відносини в Західній Європі другої половини XVII ст.
- Колоніальні протиріччя європейських держав.
- Криза Мюнстерсько-Оснабрюкського порядку.
- Інтеграція Центрально-Східної Європи до Вестфальської системи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_ / 7</i>

Тема 5. Утрехтсько-Раштадтсько-Ніштадтський порядок (ЗК2; СК9; РН11)

- Головні пріоритети, союзи та конфлікти великих держав у 1920-1940 рр.
- Дипломатична революція середини XVIII ст. та Семирічна війна.
- Версальський мир 1783 р. та його історичне значення.
- Міжнародні відносини наприкінці «Старого порядку».
- Війна американських колоній за незалежність.

Тема 6. Крах системи «Старого порядку»: Велика Французька революція та Наполеонівська епоха 1799-1815 рр. (ЗК2; СК9; РН11)

- Велика Французька революція й міжнародні відносини в 1789-1799 рр.
- Наполеонівська епоха 1799-1815 рр.
- Демократизація і націоналізація зовнішньої політики та її головні принципи.
- Історичне значення Наполеонівської епохи.

Тема 7. Головні засади Віденської системи та роль Священного союзу у підтримці європейської рівноваги (ЗК2; СК9; РН11)

- Віденський конгрес 1814-1815 рр.
- Територіальні та національні питання (німецьке, польсько-саксонське, італійське, швейцарське, бельгійське, скандинавське).
- Зовнішньополітичні пріоритети великих держав у 1820-1840 рр. та еволюція Віденської системи.
- Веронський конгрес 1822 р. й придушення Іспанської революції.
- Польське питання у міжнародних відносинах 1830-1840-х рр.
- Східне питання у 20-40-х рр. XIX ст.

Тема 8. Міжнародні відносини в Європі в період турбулентності 1848–1871 рр. (ЗК2; СК9; РН18)

- «Весна народів».
- Турецько-російська війна та європейська дипломатія.
- Італійське питання і франко-австрійський конфлікт.
- Наслідки революцій для міжнародних відносин в Європі.
- Утворення Германської імперії. Франкфуртський мир 1871 р.

Тема 9. Франкфуртсько-Берлінський порядок та завершення поділу світу (ЗК2; СК9; РН11)

- Завершення колоніального поділу світу і сфер впливу в Азії (остання третина XIX ст.).
- Економічна та ідеологічна експансія європейських країн та Близькому Сході.
- Східна криза 1875-1878 рр. та «великі ідеї» на Балканах.
- Протириччя між Російською та Британською імперіями в Центральній Азії.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_</i> / 8

- Німецько-австрійський союз 1879 р. й приєднання до нього Італії.

Тема 10. Система міжнародних відносин ХІХ – початку ХХ ст. (ЗК12; СК3; РН09; РН18)

- Загострення міжімперіалістичних протиріч на межі ХІХ-ХХ ст.
- Проблема відповідальності за розв’язання Першої світової війни.
- Американська система міжнародних відносин ХІХ - початку ХХ ст.
- Міжнародні відносини в «пороховому погребі Європи» напередодні Першої світової війни.
- Проблема Чорноморських проток.
- Політика «великого кийка» Т. Рузвельта. «Дипломатія долара».

Модуль 2

Змістовий модуль 2. Світ в умовах глобальних конфліктів

Тема 11. Перша світова війна 1914-1918 рр. (ЗК12; СК8; РН18)

- Міжнародні відносини у 1915-1918 рр.
- Військово-політичні плани Центральних держав і Антанти.
- ІV Універсал Центральної Ради.
- Більшовицька інтервенція в Україну та німецьке втручання.
- Розв’язання війни на Балканах та вторгнення німецьких військ в Люксембург і Бельгію.
- Оголошення війни Францією та Великою Британією.
- Виникнення нових держав у Центральній Європі.

Тема 12. Версальсько-Вашингтонська система (1918–1932 рр.) (ЗК2; СК3; РН11)

- Функціонування вашингтонського порядку у 1920-ті рр.
- Боротьба за зміцнення Версальського порядку (1921-1932 рр.).
- Криза та занепад Версальсько-Вашингтонської системи.
- Особливості повоєнної багатополярності.
- План Дауеса. План Юнга.
- Вплив світової економічної кризи на міжнародні відносини.
- Проблема роззброєння.

Тема 13. Друга світова війна 1939–1945 рр. (ЗК12; СК3; РН09; РН18)

- Європейська фаза війни (1939-1941 рр.).
- Міжнародні відносини 1941-1943 рр.
- Геополітичні наслідки Другої світової війни.
- «Новий порядок» в Європі.
- Проблема Другого фронту.
- Початок «атомної» дипломатії.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_ / 9</i>

Тема 14. Ялтинсько-Потсдамська система у 1945-1962 рр. (ЗК2; СК8; РН18)

- Генеза «холодної війни».
- Вашингтонська конференція й утворення НАТО.
- Карибська криза 1962 р. та її міжнародні наслідки.
- Ліквідація атомної монополії США.
- Радянсько-американські відносини у 1950-1960 рр.

Тема 15. Розмивання біполярної структури світу (ЗК12; СК8; РН18)

- Міжнародні договори про демілітаризацію космічного простору та нерозповсюдження ядерної зброї.
- «Човникова» дипломатія Г. Кісінджера.
- Антикомуністичні революції в країнах Східної Європи.
- Розрядка міжнародної напруги (1962-1979 рр.).
- «Празька весна» і «доктрина Брежнєва».
- Радянсько-американські саміти 1985-1988 рр.

Тема 16. Глобалізація та її вплив на міжнародні відносини (ЗК12; СК9; РН09; РН18)

- Історичний контекст «глобалізації» та її основні рушійні сили.
- Вплив глобалізації на політико-соціальні та економічні відносини між країнами.
- Особливості сучасної російсько-української війни (2014-2024 рр.).
- Вплив тероризму на міжнародні відносини.
- Соціальні та культурні аспекти глобалізації.
- Роль міжнародних організацій у процесі глобалізації.
- Міграційна криза та її вплив на європейську інтеграцію.
- Кібербезпека як новий виклик для міжнародних відносин.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/291.00.1/Б-ОК6-1-2024	
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 26 / 10	

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійні	усього	лекції	практичні	самостійні
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Міжнародні відносини та зовнішня політика в Стародавньому світі, за доби Середньовіччя та Нового часу								
Тема 1. Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики в стародавній та античній періоди	6	2	2	2	-	-	-	-
Тема 2. Міжнародні відносини періоду Середньовіччя	6	2	2	2	-	-	-	-
Тема 3. Великі географічні відкриття та перший поділ світу між європейськими державами	6	2	2	2	-	-	-	-
Тема 4. Вестфальський мир та Мюнстерсько-Оснабрюкський порядок	6	2	2	2	-	-	-	-
Тема 5. Утрехтсько-Раштадтсько-Ніштадтський порядок	6	2	2	2	-	-	-	-
Тема 6. Крах системи «Старого порядку»: Велика Французька революція та Наполеонівська епоха 1799-1815 рр.	6	2	2	2	-	-	-	-
Тема 7. Головні засади Віденської системи та роль Священного союзу у підтримці європейської рівноваги	6	2	2	2	-	-	-	-
Тема 8. Міжнародні відносини в Європі в період турбулентності 1848-1871 рр.	6	2	2	2	-	-	-	-
Тема 9. Франкфуртсько-Берлінський порядок та завершення поділу світу	9	4	2	3	-	-	-	-
Тема 10. Система міжнародних відносин XIX - початку XX ст.	8	4	1	3	-	-	-	-
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	66	24	20	22	-	-	-	-
Модуль 2								
Змістовий модуль 2. Світ в умовах глобальних конфліктів								
Тема 11. Перша світова війна 1914-1918 рр.	9	4	2	3	-	-	-	-
Тема 12. Версальсько-Вашингтонська система (1918-1932 рр.)	9	4	2	3	-	-	-	-
Тема 13. Друга світова війна 1939-1945 рр.	9	4	2	3	-	-	-	-
Тема 14. Ялтинсько-Потсдамська система у 1945-1962 рр.	9	4	2	3	-	-	-	-
Тема 15. Розмивання біполярної структури світу	9	4	2	3	-	-	-	-
Тема 16. Глобалізація та її вплив на міжнародні	8	4	1	3	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск 1_	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26_ / 11

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійні	усього	лекції	практичні	самостійні
відносини								
Модульний контроль 2	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	54	24	12	18	-	-	-	-
РАЗОМ	120	48	32	40	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Міжнародні відносини та зовнішня політика в Стародавньому світі, за доби Середньовіччя та Нового часу			
1	Тема 1. Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики в стародавній та античний періоди	2	-
2	Тема 2. Міжнародні відносини періоду Середньовіччя	2	-
3	Тема 3. Великі географічні відкриття та перший поділ світу між європейськими державами	2	-
4	Тема 4. Вестфальський мир та Мюнстерсько-Оснабрюкський порядок	2	-
5	Тема 5. Утрехтсько-Раштадтсько-Ніштадтський порядок	2	-
6	Тема 6. Крах системи «Старого порядку»: Велика Французька революція та Наполеонівська епоха 1799-1815 рр.	2	-
7	Тема 7. Головні засади Віденської системи та роль Священного союзу у підтримці європейської рівноваги	2	-
8	Тема 8. Міжнародні відносини в Європі в період турбулентності 1848-1871 рр.	2	-
9	Тема 9. Франкфуртсько-Берлінський порядок та завершення поділу світу	2	-
10	Тема 10. Система міжнародних відносин XIX – початку XX ст.	1	-
	Модульний контроль 1	1	-
Змістовий модуль 2. Світ в умовах глобальних конфліктів			
11	Тема 11. Перша світова війна 1914-1918 рр.	2	-
12	Тема 12. Версальсько-Вашингтонська система (1918-1932 рр.)	2	-
13	Тема 13. Друга світова війна 1939-1945 рр.	2	-
14	Тема 14. Ялтинсько-Потсдамська система у 1945-1962 рр.	2	-
15	Тема 15. Розмивання біполярної структури світу	2	-
16	Тема 16. Глобалізація та її вплив на міжнародні відносини	1	-
	Модульний контроль 2	1	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск 1_	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 26_ / 12

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
РАЗОМ		32	-

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Міжнародні відносини та зовнішня політика в Стародавньому світі, за доби Середньовіччя та Нового часу			
1	Тема 1. Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики в стародавній та античній періоди Основні види міждержавних стосунків. Статуси підкорених територій. Міжнародні відносини із варварами.	2	-
2	Тема 2. Міжнародні відносини періоду Середньовіччя Конфесійний чинник в системі міжнародних відносин за доби Середньовіччя. Зародження та розвиток ісламу. Конфронтація та хрестові походи, їх вплив на міжнародні відносини.	2	-
3	Тема 3. Великі географічні відкриття та перший поділ світу між європейськими державами Наслідки великих географічних відкриттів для європейської цивілізації. Причини та початок Тридцятирічної війни (1618-1648). Вестфальський договір 1648 р.	2	-
4	Тема 4. Вестфальський мир та Мюнстерсько-Оснабрюкський порядок Криза Мюнстерсько-Оснабрюкського порядку. Інтеграція Центрально-Східної Європи до Вестфальської системи.	2	-
5	Тема 5. Утрехтсько-Раштадтсько-Ніштадтський порядок Міжнародні відносини наприкінці «Старого порядку». Війна американських колоній за незалежність.	2	-
6	Тема 6. Крах системи «Старого порядку»: Велика Французька революція та Наполеонівська епоха 1799-1815 рр. Демократизація і націоналізація зовнішньої політики та її головні принципи. Історичне значення Наполеонівської епохи.	2	-
7	Тема 7. Головні засади Віденської системи та роль Священного союзу у підтримці європейської рівноваги Веронський конгрес 1822 р. й придушення Іспанської революції. Польське питання у міжнародних відносинах 1830-1840-х рр. Східне питання у 20-40-х рр. XIX ст.	2	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>1</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>26</i> / <i>13</i>

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
8	Тема 8. Міжнародні відносини в Європі в період турбулентності 1848–1871 рр. Наслідки революцій для міжнародних відносин в Європі. Утворення Германської імперії. Франкфуртський мир 1871 р.	2	-
9	Тема 9. Франкфуртсько-Берлінський порядок та завершення поділу світу Протиріччя між Російською та Британською імперіями в Центральній Азії. Німецько-австрійський союз 1879 р. й приєднання до нього Італії.	3	-
10	Тема 10. Система міжнародних відносин XIX – поч. XX ст. Міжнародні відносини в «пороховому погребі Європи» напередодні Першої світової війни. Проблема Чорноморських проток. Політика «великого кийка» Т. Рузвельта. «Дипломатія долара».	3	-
Змістовий модуль 2. Світ в умовах глобальних конфліктів			
11	Тема 11. Перша світова війна 1914-1918 рр. Розв'язання війни на Балканах та вторгнення німецьких військ в Люксембург і Бельгію. Оголошення війни Францією та Великою Британією. Виникнення нових держав у Центральній Європі.	3	-
12	Тема 12. Версальсько-Вашингтонська система (1918-1932 рр.) Особливості повоєнної багатополярності. План Дауеса. План Юнга. Вплив світової економічної кризи на міжнародні відносини. Проблема роззброєння.	3	-
13	Тема 13. Друга світова війна 1939-1945 рр. «Новий порядок» в Європі. Проблема Другого фронту. Початок «атомної» дипломатії.	3	-
14	Тема 14. Ялтинсько-Потсдамська система у 1945-1962 рр. Ліквідація атомної монополії США. Радянсько-американські відносини у 1950-1960 рр.	3	-
15	Тема 15. Розмивання біполярної структури світу Розрядка міжнародної напруги (1962-1979 рр.). «Празька весна» і «доктрина Брежнєва». Радянсько-американські саміти 1985-1988 рр.	3	-
16	Тема 16. Глобалізація та її вплив на міжнародні відносини Соціальні та культурні аспекти глобалізації. Роль міжнародних організацій у процесі глобалізації. Міграційна криза та її вплив на європейську інтеграцію. Кібербезпека як новий виклик для міжнародних відносин	3	-
РАЗОМ		40	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_ / 14</i>

7. Індивідуальні самостійні завдання

Під час вивчення дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання у формі написання наукового мікропроєкту.

Науковий мікропроєкт як наукове дослідження виконується студентами самостійно державною мовою. Всі цитати та не власні твердження студента у тексті (обсягом не більше трьох рядків) мають супроводжуватися посиланнями на відповідне джерело в переліку літератури. Вимога до унікальності реферату –70%. Для підготовки наукового мікропроєкту використовуються наукові, навчальні та нормативні джерела. Текст наукового мікропроєкту може ілюструватися рисунками, схемами, графіками, діаграмами, таблицями тощо.

Вимоги до структури Наукового мікропроєкту

Рекомендований обсяг наукового мікропроєкту складає 3-4 друківані сторінки. Науковий мікропроєкт починається із зазначення ППП і групи студента. Далі послідовно наводяться тема, вступ, основна частина, висновки і список використаних джерел за такою структурою:

ППП, група студента

Тема

Вступ, основна частина, висновки.

Список використаних джерел.

Структурні елементи наукового мікропроєкту:

Вступ (0,5 стор., розкривається стан досліджуваної проблеми - варто виділити дискусійні питання та нерозв'язані проблеми; обґрунтовується актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки.

Основна частина (відповідно до обраної тематики описується проведення дослідження - вичерпно розкривається основний зміст питання на основі обраного наукового методологічного апарату).

Висновки (0,5 стор. - пояснюється розв'язання проблеми, пропонуються перспективи розвитку для подальших досліджень - рекомендовано зазначити не тільки те позитивне, що вдалося виявити у результаті опрацювання теми, а й недоліки та проблеми).

Список використаних джерел (5 – 7 джерел) розміщується в списку згідно з порядком посилань у тексті або за абеткою прізвищ авторів.

Технічні вимоги до оформлення наукового мікропроєкту

Науковий мікропроєкт зберігається в редакторі Microsoft Office Word на аркушах формату А4 (210x297 мм); шрифт - Times New Roman; кегль тексту 14 пт; міжрядковий інтервал - 1,0.

Текст розміщується на сторінці, залишаючи поля таких розмірів: верхнє і нижнє поля - 2 см; ліве поле - 3 см, праве поле - 1 см; абзац: відступ зліва - 0 см, відступ справа - 0 см, відступ першого рядка - 1 см; інтервал: перед - 0 пт, після - 0

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 15

пт, без додаткових інтервалів між абзацами. Слова без переносу, текст вирівнюється за шириною на сторінці.

Ілюстрації (малюнки, фотографії, схеми, діаграми, графіки) та таблиці розміщують як на одній сторінці з машинописним текстом, так і на наступних сторінках відразу після посилання на них за текстом. Вони нумеруються арабськими цифрами без знаку №. Ілюстрації позначаються словом «Рис.». Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць.

Посилання на літературу та інші інформаційні джерела наводять за текстом у квадратних дужках в кінці речення. Наприклад: [5], [12, с.43], де цифрами позначають порядковий номер джерела в переліку літератури та номери сторінок.

Літературні джерела вказуються лише ті, які використані при написанні наукового мікропроєкту і, на які є посилання у тексті. Цей список (5 – 7 джерел) подається згідно чинних стандартів, зокрема, ДСТУ 8302:2015. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravyloformlennyaspyskuvykorystanyhdzherel.pdf>.

Перелік тем до індивідуального завдання

1. Роль релігійних війн у формуванні європейської політичної системи.
2. Вплив Реформації на міжнародні відносини в Європі XVI ст.
3. Вплив колоніальної політики на міжнародні відносини в XVI-XVII ст.
4. Вплив економічних факторів на зовнішню політику Венеціанської республіки.
5. Геополітичне значення Середземного моря в історії міжнародних відносин.
6. Порівняння систем міжнародних відносин у Китаї та Європі в доіндустріальну епоху.
7. Вплив наукових революцій на міжнародні відносини XVII-XVIII століть.
8. Зовнішня політика України у XX ст.
9. Роль США в міжнародних відносинах після Другої світової війни
10. Вплив економічної кризи 1929-1933 років на міжнародні відносини.
11. Місце України в системі міжнародних відносин у міжвоєнний період.
12. Роль Ліги Націй у запобіганні Другій світовій війні.
13. Холодна війна як глобальний конфлікт ідеологій.
14. Роль ядерної зброї у формуванні міжнародних відносин після Другої світової війни.
15. Вплив комуністичної ідеології на міжнародні відносини XX ст.
16. Роль націоналізму в розпалюванні міжнародних конфліктів.
17. Глобалізація та зростання нерівності у світі.
18. Вплив кліматичних змін на міжнародну безпеку.
19. Роль міжнародного гуманітарного права у сучасних конфліктах.
20. Кібервійни та їхній вплив на міжнародні відносини.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 16

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
РН9. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація); практичні (аналіз та оцінка ситуації); дискусійний метод; метод активного навчання (командна робота); методи самостійної роботи (написання есе, індивідуального самостійного завдання (у формі мікропроєкту), підготовка доповідей); ситуаційний метод
РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація); практичні (аналіз та оцінка ситуації); дискусійний метод; метод активного навчання (командна робота); методи самостійної роботи (написання есе, індивідуального самостійного завдання (у формі мікропроєкту), підготовка доповідей); ситуаційний метод
РН18. Уміння використовувати історичні факти розвитку країн щодо характеристики сучасних явищ та процесів у міждержавній взаємодії, здійснюючи синхронний та діахронний порівняльний аналіз міжнародних відносин у сучасному світі	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація); практичні (аналіз та оцінка ситуації); дискусійний метод; метод активного навчання (командна робота); методи самостійної роботи (написання есе, індивідуального самостійного завдання (у формі мікропроєкту), підготовка доповідей); ситуаційний метод

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН9. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації	Усне опитування, перевірка виконання домашніх завдань, робота в групі, міні-контрольні роботи, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, модульний контроль, екзамен.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_ / 17</i>

Результат навчання	Методи контролю
РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні	Усне опитування, перевірка виконання домашніх завдань, робота в групі, міні-контрольні роботи, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, модульний контроль, екзамен.
РН18. Уміння використовувати історичні факти розвитку країн щодо характеристики сучасних явищ та процесів у міждержавній взаємодії, здійснюючи синхронний та діахронний порівняльний аналіз міжнародних відносин у сучасному світі	Усне опитування, перевірка виконання домашніх завдань, робота в групі, міні-контрольні роботи, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, модульний контроль, екзамен.

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі виконання контрольні роботи.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_ / 18</i>

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	60	-
Виконання завдань модульного контролю	40	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	
Виконання завдань під час навчальних занять	45	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	15	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт; грантах; науково-дослідних проєктах; членство та науково-дослідницька робота у гуртках та центрах університету. 2. Підготовка наукових статей у фахових виданнях. 3. Підготовка тез доповідей наукових конференцій. 4. Залучення до неформальних позанавчальних заходів.	до 20	-
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск 1_	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26_ / 19

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10	-
Участь у дискусії	15	-
Виконання та захист практичних завдань	20	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	45	-

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{Уд100} \times ВК_{Уд} + P_{ПЗ100} \times ВК_{ПЗ100}) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{В100}$, $P_{Уд100}$, $P_{ПЗ100}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання та захист практичних завдань (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{Уд}$, $ВК_{ПЗ}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання та захист практичних завдань. Значення вагових коефіцієнтів становить:

$$ВК_{В} = 10 \div 45 = 0,22;$$

$$ВК_{Уд} = 15 \div 45 = 0,33;$$

$$ВК_{ПЗ} = 20 \div 45 = 0,45.$$

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить:

$$К_{НЗ} = 45 \div 100 = 0,45.$$

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань модульного контролю 1	20	-
Виконання завдань модульного контролю 2	20	-
Разом за виконання завдань модульного контролю	40	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_</i> / <i>20</i>

Якщо здобувач вищої освіти виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. На екзамен виносяться ключові питання з усієї навчальної дисципліни. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск 1_	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26_/21

Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Рекомендовані курси:

Дія.Освіта. Міжнародне гуманітарне право: зобов'язання держав під час збройних конфліктів, правила війни, права людини під час воєнного стану. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/international-humanitarian-law>

Дія.Освіта. Демократія через дії. Модуль 1. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/democracy-through-actions-module-1>

Дія.Освіта. Демократія через дії. Модуль 2. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/democracy-through-actions-module-2>

Prometheus. Безпека в інтернеті під час війни: практичний курс. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MINZMIN+ISWT101+2023_T2

Prometheus. Інформаційна гігієна під час війни. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+IHWAR101+2022_T2

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_</i> / 22

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Міжнародні відносини	International relations
2	Держава	State
3	Суверенітет	Sovereignty
4	Альянс	Alliance
5	Конфлікт	Conflict
6	Мир	Peace
7	Дипломатія	Diplomacy
8	Геополітика	Geopolitics
9	Ідеологія	Ideology
10	Васалітет	Vassalage
11	Колоніалізм	Colonialism
12	Холодна війна	Bipolar World
13	Деколонізація	Decolonization
14	Блок	Bloc
15	М'яка сила	Soft power
16	Глобалізація	Globalization
17	Інтернаціоналізм	Internationalism
18	Міжнародні організації	International Organizations
19	Недержавні актори	Non-State Actors
20	Громадянське суспільство	Civil Society
21	Баланс сил	Balance of power
22	Національні інтереси	National interests
23	Реалізм	Realism
24	Лібералізм	Liberalism
25	Конструктивізм	Constructivism

12. Рекомендована література

Основна література

1. Алексєєнко І.В., Маргулов А.Х., Єремєєва І.А., Несправа М.В. Історія міжнародних відносин: підруч. Дніпро: ДДУВС, 2020. 228 с. URL: <http://surl.li/gqwygy>.

2. Алексєєнко І.В. Курас А.І., Маргулов А.Х. Глобальні проблеми міжнародних відносин та світової політики: безпековий вимір: підручник. Дніпро: ДДУВС, 2021. – 164с. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/7032>

3. Брусиловська О.І. Максименко І.В., Покась М.С. Історія міжнародних відносин: 1640-1914: навч.-метод. посіб. Одеса: Астропринт, 2022. 279 с. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/items/4adbffc0-cf15-44b5-8e08-10c8a066f5b4>

4. Вирський Д. Початок сучасності: друга хвиля глобалізації, кінець Старого

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск 1_	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26_/23

Порядку та Україна (XV - середина XIX ст.). вид. 2-е, доп. Київ: Інститут історії України, 2022. 217 с. URL: <http://surl.li/clujyp>.

5. Войтюк О., Шевчук А. Україна в міжнародних космічних проєктах: історичний контекст. *Modern Historical and Political Issues*. 2024. Т. 49. С. 170-180. URL: <https://mhpi.chnu.edu.ua/index.php/issues/about>

6. Даниленко В.М., Крупина В.О., Кульчицький С.В., Лисенко О.Є., Стяжкіна О.В., Якубова Л.Д. Україна в епіцентрі протистояння світових систем (1939-1990). Київ: Академперіодика, 2021. 544 с. URL: <http://surl.li/hqszt>.

7. Дронов В.Ю. Міжнародні відносини та світова політика: навч.-метод. посіб. Одеса: Фенікс, 2022. 131 с. URL: <http://surl.li/quzwaz>

8. Капітоненко М. Теорія міжнародних відносин. Чернівці: Книги-XXI, 2019. 272 с. URL: <http://surl.li/duusey>.

9. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Теорія міжнародних відносин: навч. посіб. Київ: Кондор, 2022. 176 с. URL: <http://surl.li/uzmyxc>.

10. Міжнародні відносини та світова політика: навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua>

11. Шевчук А., Войтюк О. Чорноморські протоки як геополітичний вузол: трансформація статусу (1945–2024 pp.). *Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI*. 2024. №8. С. 15-30. URL: <https://ahpsxxi.org/index.php/journal/article/view/115>

12. Шевчук А., Литвинчук О., Войтюк О. Чорноморські протоки у міжнародній політиці (XVIII–XIX ст.). Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2024. № 1 (18). С. 39-55. URL: <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/364/335>

13. Шевчук А.В., Шевчук Л.М. Войтюк О.С. Китайсько-азербайджанські відносини у XXI ст.: політичний, економічний та культурно-освітній виміри. *Sciences of Europe*. Praha, Czech Republic. 2024. № 139. С. 104-112. URL: <https://www.europe-science.com/wp-content/uploads/2024/04/Sciences-of-Europe-No-139-2024.pdf>

14. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019. 256 с. URL: <http://surl.li/lqahis>.

15. Creswell M. H. *The Collapse of the Versailles System*. The Oxford Handbook of World War II. 2023. URL: <http://surl.li/tldlxbm>.

16. Groom A. J. R., Barrinha A., Olson W. C. *International relations then and now: origins and trends in interpretation*. Routledge, 2019. 248 p. URL: <http://surl.li/nolxuu>.

17. Tverytnykova E., Voitiuk O. Academician V. H. Serheiev - Control System Designer, Founder of the Scientific and Design School, Honoured Citizen of Kharkiv (to the 110th anniversary of his birth). *Studia Historiae Scientiarum*. Vol. 23. 2024. URL: <https://ojs.ejournals.eu/SHS/article/view/9572>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 24

Допоміжна література

1. Борисова О., Климов А. Історія Української державності. У 2-х томах. Київ: Кондор, 2018. URL: <http://surl.li/ysxsoz>.
2. Бостан С.К. Форми державного правління країн Європейського Союзу: юридичні моделі і політична практика. Київ: ЦУЛ, 2018. 204 с. URL: <http://surl.li/trkfga>.
3. Гончарук-Чолач Т. В. та ін. Соціокультурні та політичні пріоритети української нації в умовах глобалізації: монографія / за ред. проф. О. М. Рудакевича. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 338 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/15487>.
4. Історія ракетно-космічної науки і техніки України: монографія / відп. ред. В.П. Горбулін. Київ: Фенікс, 2021. 455 с. URL: <https://zenodo.org/records/8106033>
5. Київська Русь: пам'ятки права (X-XIII ст.): тексти, переклади, коментарі: навч. посіб. / уклад.: Г. Г. Демиденко, В. М. Єрмолаєв. Харків: Право. 2020. 224 с. URL: <http://surl.li/hwyhxm>.
6. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/>.
7. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Країнознавство: навч. посіб. Київ: Кондор, 2018. 264 с. URL: <http://dcmaup.com.ua/assets/files/krainoznnavstvo2.pdf>
8. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Політологія: навч. посіб. Київ: Кондор, 2020. 228 с. URL: <http://surl.li/plwvlu>.
9. Лук'янова О. М. Міжнародні організації: конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 76 с. URL: <http://surl.li/fxmuhu>.
10. Теорія міжнародних відносин: підручник / за ред. М.П. Требіна. Харків: Право, 2022. 472 с. URL: <http://surl.li/srulrq>.
11. Тетарчук І.В., Дяків Т.Є. Міжнародне право: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2018. 208 с. URL: <http://surl.li/txgehl>.
12. 30 років Незалежності України: наукове осмислення. Бібліографія / наук. ред., вступ. ст.: Г. В. Боряк, В. В. Головка. Київ: ВД «Вініченко», 2021. 635 с. URL: <http://surl.li/fwvuvm>.
13. Ivanenko O. The Role of Universities in Modernisation Processes against the Background of Attemptations of Social and Political Transformations in the Russian Empire (60s–70s of the XIX Century). *Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки*. 2023. Вип. 32. С. 106-123. URL: http://resource.history.org.ua/publ/Mzu_2023_32_7
14. Kolesnyk I. Global History. Conceptual History / Preface V. A. Smoliiy, A. I. Kudryachenko / NAS of Ukraine. Institute of History of Ukraine, State Institution 'Institute of World History of the National Academy of Sciences of Ukraine'. Kyiv, 2022. 344 p. URL: <http://surl.li/fsniap>.
15. Lytvyn V. The Strategy of the Security Service of the Third Reich for Keeping High-Ranking Prisoners in the «Alpine Fortress» and Its Impact on Post-War International Relations. *Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки*.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск 1_	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26_/25

2023. Вип. 32. С. 178-201. URL: http://resource.history.org.ua/publ/Mzu_2023_32_11
 16. Okladnaya M., Yakovyuk I., Dyadyk V. Diplomatic service of the European Union. *Law and innovative society*. 2021. No. 2 (17). URL: [https://doi.org/10.37772/2309-9275-2021-2\(17\)-3](https://doi.org/10.37772/2309-9275-2021-2(17)-3).

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://lib.ztu.edu.ua>.
2. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://learn.ztu.edu.ua>.
3. Наукометрична база Scopus. URL: <http://surl.li/kpsted>.
4. Сайт бібліотеки JSTOR. URL: <https://www.jstor.org/>.
5. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
6. Сайт електронної бібліотеки НБУ ім. Я. Мудрого. Культура України. URL: <https://elib.nlu.org.ua/>.
7. Сайт бібліотеки українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>.
8. Сайт освітнього ресурсу «Українська бібліотека LibreTexts». URL: <https://ukrayinska.libretexts.org/>.
9. Сайт електронної бібліотеки CulOnline. URL: <https://culonline.com.ua/>.
10. Сайт електронної бібліотеки OnlineКондор. URL: <https://online-condor.com.ua/>.
11. Сайт освітнього ресурсу «Українська бібліотека LibreTexts». URL: <https://ukrayinska.libretexts.org/>.
12. Сайт електронної бібліотеки «Олді+». URL: <http://ebooks.oldiplus.ua/>.
13. Сайт Інституту історії України НАНУ. URL: <http://history.org.ua/uk>.
14. Сайт Українського інституту національної пам'яті. URL: <https://uinp.gov.ua/>.
15. Українська військова історія. URL: <http://litopys.org.ua/>.
16. Сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України. URL: <http://www.niss.gov.ua>.
17. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.
18. Сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/pro-ministerstvo/misiya-ta-viziya>.
19. Сайт Департаменту консульської служби. URL: <https://mfa.gov.ua/consul/forua/71>
20. Сайт НАТО. URL: <http://www.nato.int>
21. Сайт ООН. URL: <https://www.un.org/>
22. Сайт ЮНЕСКО. URL: <https://www.unesco.org/>
23. Сайт Представництва Європейського Союзу в Україні. URL: <https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/291.00.1/Б- ОК6-1-2024
	Випуск <i>_1_</i>	Зміни <i>0</i>	Екземпляр № <i>1</i>	Арк <i>_26_</i> / <i>26</i>

Youtube канали:

1. Базована Історія. URL: <http://surl.li/sgjacn>
2. Баталії N. URL: https://www.youtube.com/@battallia_N/videos
3. Історія Без Міфів. URL: <https://www.youtube.com/@istoriyabezmfiv>
4. Історія для дорослих.. URL: <http://surl.li/lyoxvr>
5. Історія На Карті. URL: <https://www.youtube.com/@istoriyanakarti/videos>
6. Люблю Історію. URL: <https://www.youtube.com/@techerhistoryua/videos>
7. Реальна Історія. URL: <https://www.youtube.com/@realnaistoriya>
8. Чотири сторони. URL: <http://surl.li/fibtlw>
9. Epic History. URL: <https://www.youtube.com/@EpichistoryTv/videos>
10. Good Times Bad Times Україна. URL: <http://surl.li/soichj>
11. Kings and Generals. URL: <http://surl.li/eiubei>
12. Knowledgia. URL: <https://www.youtube.com/@Knowledgia/videos>
13. Kozak Media. URL: <https://www.youtube.com/@KozakMedia/videos>
14. Magnum opus. URL: <http://surl.li/sgbezp>
15. Pike & Shot Channel. URL: <http://surl.li/raktln>
16. SPQR. Стародавній Рим та Стародавній Світ. URL: <http://surl.li/zfwqkd>
17. Wild Fox (між.) URL: <https://www.youtube.com/@wildfoxfilm/videos>